

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 3P/339/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619206543
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Richard Klimek PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7619206543.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Richard Klimek, PhD. v právnej veci mal. detí: F. B., V.. XX.XX.XXXX, R.. P. B., V.. XX.XX.XXXX D. R.. T. B., V.. XX.XX.XXXX, B.. č. Centrum pre deti a rodiny Gelnica, v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, deti rodičov: matky F. B., V.. XX.XX.XXXX, B. P. Ž. XXX D. N. P. B., V.. XX.XX.XXXX, B. P. Ž. XXX, na návrh navrhovateľa Y. B., V.. XX.XX.XXXX, B. P. Ž. XXX, v konaní o zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5P/222/2017-28 zo dňa 8.3.2018 v časti týkajúcej sa mal. F. B., V.. XX.X.XXXX, R.. P. B., V.. X.X.XXXX D. R.. T. B., V.. XX.XX.XXXX a to tak, že sa zrušuje ústavná starostlivosť nariadená nad maloletými F. B., V.. XX.X.XXXX, P. B., V.. X.X.XXXX D. T. B., V.. XX.XX.XXXX, na ktorej výkon boli umiestnené do Detského domova Gelnica a zverujú sa maloletá F. B., V.. XX.X.XXXX, R.. P. B., V.. X.X.XXXX D. R.. T. B., V.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti Y. B., V.. XX.X.XXXX, ktorý je oprávnený a povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, má právo maloleté zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

II. Súd určuje výživné na maloleté: F. B., V.. XX.X.XXXX, P. B., V.. X.X.XXXX D. T. B., V.. XX.XX.XXXX O. T. R. F. B., V.. XX.X.XXXX D. N. P. B., V.. XX.X.XXXX tak, že každý z rodičov sa zaväzuje prispievať na každé z mal. detí na výživu mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepnoleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré sú povinní rodičia platiť podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine do rúk Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vždy do 20. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Dňa 28.10.2019 bol na tunajší súd doručený návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby vo vzťahu k maloletým deťom F., P. D. T. bola zrušená ústavná starostlivosť, ktorá bola nariadená na základe rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 5P 222/2017.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloleté deti boli prijaté do Centra pre deti a rodiny Gelnica dňa 21.7.2016 z dôvodu nevyhovujúcich bytových pomerov a zanedbanej starostlivosti zo strany rodičov. Maloleté deti pozná od útleho detstva, pretože žili v spoločnej domácnosti s rodičmi a otec maloletých detí je jeho bratom. V súčasnosti žije s družkou S. Č. v dvojizbovom príbytku rodinného domu. Počas návštev a pobytov deti pri príbuzných začal s partnerkou prechovávať bližší vzťah a začali sa s nimi stretávať. Kontakt bol udržiavaný od januára 2018 na základe krátkodobých pobytov v domácom prostredí počas víkendov a prázdnin. Deti boli s pobytom spokojné. Ďalej uviedol, že rodičia dlhodobu svoju sociálnu situáciu neriešia a preto sa rozhodol požiadať o zverenie maloletých detí jeho náhradnej

osobnej starostlivosti, pretože netrpí žiadnym závažným zdravotným ochorením, ktoré by mu bránilo v starostlivosti o maloleté deti.

3. Matka a otec sa k návrhu písomne nevyjadrili, predvolanie na pojednávanie im bolo riadne a včas doručené a svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili.

4. Súd vykonal dokazovanie vypočutím navrhovateľa, oboznámil sa s listinnými dôkazmi, obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 5P 222/2017-28 zo dňa 8.3.2018 súd nariadil u mal. detí B., a to C. F., P. D. T. ústavnú starostlivosť s ich umiestnením do Detského domova v Gelnici. Súčasne otca a matku súd zaviazal minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima, na každé z mal. detí, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné sú povinní platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia, v ktorom sa bude realizovať starostlivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že dôvodom na nariadenie ústavnej starostlivosti bolo to, že rodičia detí nedokázali zmeniť svoj nezodpovedný postoj k starostlivosti o ich maloleté deti a o tieto deti neprejavovali takmer žiadny záujem. Matka mala žiť v podstate život bezdomovca, nemala žiadny príjem a bola opakovane videná pod vplyvom alkoholu. Otec deti po prepustení z výkonu trestu odišiel do zahraničia a o deti nikto nejavil záujem.

6. Navrhovateľ na pojednávaní zotrval na svojom návrhu a uviedol, že jeho družka, s ktorou žije v jednej domácnosti si brala všetky maloleté deti na víkendy z detského domov k nim, s čím súhlasil. Deti chodia k nim domov takto už minimálne jeden rok. Maloletým deťom je ujo, pretože je brat ich otca. Maloleté deti boli v ich domácnosti celé letné prázdniny a celé vianočné prázdniny. Naposledy boli pri ňom na návšteve celý posledný víkend. S maloletými deťmi má vybudovaný vzťah, pretože už pred samotným nariadením ústavnej starostlivosti, chodili deti do jeho domácnosti. Ďalej uviedol, že je v jeho možnostiach vychovať maloleté deti, pretože sám už vychoval sedem detí.

7. Zo správ Centra pre deti a rodiny v Gelnici mal súd preukázané, že u maloletých detí sa naďalej realizuje ústavná starostlivosť a u všetkých maloletých detí sa realizuje povinná školská dochádzka, či už na strednej škole alebo základných školách. Biologickí rodičia o maloleté deti neprejavili za posledný polrok žiadny záujem a deti neprejavujú záujem stretávať sa s rodičmi. Maloleté deti pravidelne kontaktuje rodina Y. B.. Na pobyty v tejto rodine sa vždy tešia. Od mája 2019 u nich pravidelne trávajú víkendy, prázdniny a sviatky. Počas týchto pobytov je o maloleté deti zabezpečená primeraná starostlivosť, z pobytov prichádzali spokojné a preto rodina Y. B. prejavila záujem o prevzatie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

8. Zo správy obce Žakarovce vyplynulo, Ž. Y. B. žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou S. Č., svojimi deťmi, jeho matkou a ich vnúčatami. Rodičia maloletých detí F. B. D. P. B. prebývajú v maríngotke a v dôsledku ich nezájmu riešiť svoju bytovú otázku, boli maloleté deti umiestnené do Detského domova Gelnica.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo dňa 11.12.2019 vyplynulo, že F. B. D. P. B. nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie a nie sú poberateľmi žiadnej štátnej sociálnej dávky.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves z prešetrenia pomerov mal súd preukázané, že rodičia maloletých detí bývajú v maríngotke a svoje bývanie dlhodobo neriešia, o maloleté deti sa nezauímajú a nemajú vytvorené vhodné podmienky pre návrat detí. U všetkých maloletých detí je dlhodobo podporovaný vzťah s rodinou navrhovateľa, ktorým je brat otca maloletých detí. Spočiatku maloleté deti trávili u navrhovateľa krátkodobé pobyty, neskôr prázdniny a sviatky. Vyústením toho intenzívneho stretávania bolo zrealizovanie prípadovej konferencie za účelom zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Pri rozhovore s deťmi bol zisťovaný ich názor na náhradnú starostlivosť, s ktorou všetky dievčatá súhlasili.

11. Kolízny opatrovník doporučil návrhu vyhovieť, zrušiť nariadenú ústavnú starostlivosť a zveriť maloleté deti do náhradnej starostlivosti navrhovateľa a zo strany rodičov určiť výživné v minimálnom rozsahu.

12. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

13. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

14. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

15. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

16. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

23. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

24. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

25. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa je potrebné vyhovieť. Z vykonaných dôkazov mal súd preukázané, že dôvodom, pre ktorý boli maloleté deti umiestené do centra pre deti a rodiny bola tá skutočnosť, že po tom, čo boli deti umiestené v centre za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov u rodičov, na ich strane nedošlo k náprave, pretože nedokázali zmeniť svoj nezodpovedný postoj k starostlivosti o ich maloleté deti a o tieto neprejavovali žiadny záujem. Z účastnickej výpovedí a z prednesu kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že navrhovateľ, ktorý je strýko maloletých detí, má vytvorené vhodné podmienky, aby mohol zabezpečovať starostlivosť o deti, počas umiestenia deti v centre nestratil s nimi kontakt, pretože trávia v jeho domácnosti prázdniny, sviatky a víkendy a vyjadrili sa, že chcú byť zverené do starostlivosti navrhovateľa a s rodičmi sa takmer nestretávajú. Preto súd zrušil nariadenú ústavnú starostlivosť, pretože zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená. Súčasne súd zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa a zo strany rodičov - matky a otca určil výživné v rozsahu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine na každé z týchto maloletých detí, pričom pri stanovení tohto rozsahu vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov, ktoré sa mu podarilo zistiť a z počtu vyživovacích povinností rodičov voči maloletým deťom. Výživné sú rodičia povinní platiť k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, vždy do 20. dňa v mesiaci, vopred od právoplatnosti rozsudku.

26. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 5P 222/2017-28 zo dňa 8.3.2018.

27. Súd o trovách konania nerozhodoval, pretože podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.